CZU: 37.091:811.111:81`246.3

PREDAREA LIMBII FRANCEZE CA VECTOR AL UNITAȚII NAȚIONALE IN CONTEXTUAL MULTILINGVISMULUI

Snejana SÎRBU[11]

ORCID: 0009-0005-6219-6760

https://doi.org/10.59295/tspp2025.07

Recenzent: Ludmila ROȘCA, doctor habilitat în filosofie, Universitatea de Stat din Moldova, ludmilarosca.com@gmail.com .

Rezumat: *În lumea contemporană, în care globalizarea și mobilitatea sporesc diversitatea lingvistică, educația este chemată să ofere nu doar competențe de comunicare, ci și instrumente pentru consolidarea unității naționale. În acest context, predarea limbii franceze capătă o valoare specială, situându-se la intersecția dintre tradiția culturală europeană și necesitatea unui dialog intercultural. Obiectivul principal al acestui studiu a fost analiza măsurii în care limba franceză poate funcționa ca vector al unității naționale în contexte educaționale multilingve, cu un accent deosebit pe Republica Moldova. Cercetarea s-a bazat pe o metodologie mixtă, care a inclus analiza documentară a curriculei și manualelor, observația directă a practicilor didactice, precum și chestionare și interviuri semi-structurate cu elevi, studenți și cadre didactice. Rezultatele au arătat că limba franceză nu este percepută doar ca o disciplină școlară, ci și ca o punte ce leagă identitatea națională de valorile universale ale Francofoniei. Mai mult, utilizarea metodelor interactive, centrate pe elev, a contribuit nu doar la dezvoltarea competențelor lingvistice, ci și la cultivarea solidarității și respectului pentru diversitate. Concluziile evidențiază necesitatea adoptării unei abordări integrate în educația lingvistică franceză, pentru a o transforma într-un instrument activ de coeziune socială și afirmare a valorilor comune.*

Cuvinte cheie: multilingvism, politici educaționale, interculturalitate, competențe lingvistice, incluziune, unitate națională.

11director adjunct pentru instruire și educație, profesor de limba franceză și engleză, Colegiul « Alexei Mateevici», Chișinău, snejana.sirbu.1993@gmail.com

THE TEACHING OF FRENCH AS A VECTOR OF NATIONAL UNITY WITHIN THE FRAMEWORK OF MULTILINGUALISM

Abstract: *In today's world, where globalization and mobility increase linguistic diversity, education is called upon to provide not only communication skills but also tools for strengthening national unity. In this context, the teaching of French acquires a special value, as it stands at the crossroads between European cultural tradition and the need for intercultural dialogue. The main objective of this study was to analyze to what extent the French language can function as a vector of national unity in multilingual educational settings, with a particular focus on the Republic of Moldova. The research was based on a mixed methodology that included documentary analysis of curricula and textbooks, direct observation of teaching practices, as well as questionnaires and semi-structured interviews with pupils, students, and teachers. The results showed that French is not perceived merely as a school subject, but also as a bridge linking national identity to the universal values of the Francophonie. Moreover, the use of interactive, learner-centered methods contributed not only to the development of linguistic competences but also to the cultivation of solidarity and respect for diversity. The conclusions highlight the necessity of adopting an integrated approach to French language education in order to transform it into an active instrument of social cohesion and affirmation of shared values.*

Keywords: *multilingualism, educational policies, interculturality, linguistic competences, inclusion, national unity.*

Introducere

În contextul actual al globalizării și al creșterii diversității culturale și lingvistice, importanța limbilor străine în societățile multilingve este tot mai evidentă. În mod particular, limba franceză, recunoscută pentru rolul său internațional și pentru valoarea culturală pe care o promovează, constituie un vector esențial al unității naționale în spațiul românesc și moldovenesc, regiuni caracterizate printr-un pluralism lingvistic și identitar pronunțat [8, p. 78-103].

Multilingvismul presupune, pe de o parte, coexistenta mai multor limbi într-un cadru social, iar, pe de altă parte, dezvoltarea competențelor interculturale care facilitează integrarea și dialogul între comunități diverse. În această perspectivă, limba franceză oferă un acces privilegiat la un capital cultural semnificativ, sprijinind afirmarea identității europene și promovarea unei culturi a respectului reciproc [13, p.289 ; 14, p. 369-372].

Totodată, predarea limbii franceze devine un instrument educațional strategic, capabil să susțină coeziunea socială și unitatea națională, în special în statele cu o diversitate lingvistică ridicată, cum sunt România și Republica Moldova. Astfel, studiul de față urmărește să analizeze rolul limbii franceze în consolidarea unității naționale în cadrul unui context multilingv, prin prisma politicilor educaționale, istoricului francofoniei și impactului cultural al acesteia [18, 123-167].

Cuvinte-cheie : *multilingvism, politici educaționale, interculturalitate, competențe lingvistice, inclusiune, unitate națională*

Fundamente teoretice : Multilingvismul și identitatea națională

Multilingvismul este un fenomen complex ce se manifestă atât la nivel individual, cât și social, reflectând diversitatea lingvistică și culturală a unei comunități sau națiuni. Conform lui Baker (2006), multilingvismul reprezintă capacitatea indivizilor și a societăților de a utiliza și gestiona mai multe limbi în mod funcțional și armonios [1, p.45-78]. Această capacitate nu se limitează doar la cunoașterea unor limbi diferite, ci implică și abilitatea de a comuta între ele în funcție de context, precum și integrarea elementelor culturale specifice fiecărei limbi. De asemenea, multilingvismul este un factor esențial în dezvoltarea competențelor interculturale, care permit indivizilor să navigheze cu succes în societăți tot mai diverse și interconectate. Potrivit lui Grosjean (2010), competențele interculturale facilitează înțelegerea și respectul reciproc, elemente esențiale pentru coeziunea socială în cadrul statelor multietnice și multilingve [4, p.56-94].

Identitatea națională este un construct social ce se dezvoltă printr-un proces dinamic de afirmare a valorilor culturale, istorice și lingvistice comune. Anderson (2006) definește națiunea ca o „comunitate imaginară” construită prin simboluri și practici comune, dintre care limba este unul dintre cele mai puternice [14, p.369-372]. În acest cadru, limba nu este doar un mijloc de comunicare, ci și un simbol al apartenenței și continui-

tății istorice. În contextul multilingvismului, identitatea națională poate fi provocată de diversitatea lingvistică, care uneori pune în discuție unitatea socială. Astfel, predarea limbii franceze poate deveni un instrument strategic pentru crearea unui sentiment de apartenență comună, prin promovarea unei limbi de comunicare și cultură accesibile majorității populației. Astfel, franceza servește ca o punte între diversele grupuri lingvistice, facilitând dialogul intercultural și construirea unei identități naționale plurale, incluzive [15, p.12].

Mai mult, teoria capitalului lingvistic a lui Bourdieu (1991) oferă un cadru analitic pentru înțelegerea modului în care competențele lingvistice în limbi „valorificate" social pot determina poziția indivizilor în societate. Limba franceză, datorită statutului său internațional și al prestigiului cultural, reprezintă un capital simbolic și practic important, care conferă acces la oportunități educaționale și profesionale. Astfel, învățarea limbii franceze nu este doar o activitate pedagogică, ci și o strategie socială de afirmare și mobilitate [13, p.289].

În plus, în țările precum România și Republica Moldova, unde coexistă mai multe limbi și identități etnice, limba franceză poate juca un rol unificator, prin promovarea valorilor democratice și europene. În acest sens, predarea limbii franceze devine un vector al integrării europene și al consolidării unei identități naționale moderne, care valorizează diversitatea și pluralismul [8, p. 78-103].

Din perspectivă educațională, predarea limbii franceze sprijină dezvoltarea gândirii critice și a abilităților cognitive, contribuind astfel la formarea unor cetățeni informați și activi în societate. În acest sens, integrarea limbii franceze în curriculumul școlar poate susține obiectivele de coeziune socială și dezvoltare durabilă [16, p.89-96].

Limba franceză în spațiul românesc – dimensiune istorică și identitară

Istoria predării limbii franceze în spațiul românesc și moldovenesc este strâns legată de evoluțiile politice, culturale și sociale ale regiunii, reflectând în același timp aspirațiile naționale și europene ale acestor societăți. Începând cu secolul al XIX-lea, limba franceză a devenit o limbă de cultură și diplomație în România, fiind introdusă treptat în sistemul educațional și elitele intelectuale [17, p. 267-278]. Acest fenomen s-a intensificat în

perioada interbelică, când România a căutat să-și afirme identitatea europeană și să-și consolideze unitatea națională în contextul noilor realități politice post-Primul Război Mondial. Limba franceză a fost percepută ca o punte culturală între România și Occident, contribuind la afirmarea valorilor democratice și a idealurilor de modernizare [6, p. 67-85].

În Republica Moldova, contextul istoric este ceva diferit, datorită influențelor sovietice și rusofone dominante în perioada sovietică. Totuși, după obținerea independenței, limba franceză a câștigat un statut important ca limbă a integrării europene și a dialogului intercultural. Astfel, introducerea și dezvoltarea predării limbii franceze a fost văzută ca o componentă strategică în afirmarea identității naționale moldovenești și în apropierea de spațiul cultural european [8, p.78-103].

Mai mult, francofonia, în sensul său larg, a reprezentat un vector important al cooperării culturale și educaționale în spațiul românesc-moldovenesc. Organizațiile francofone au susținut inițiative educaționale, au facilitat schimburile academice și au promovat valorile culturale comune, contribuind astfel la întărirea legăturilor identitare dintre aceste societăți [5, p. 23-47].

Din perspectiva identitară, limba franceză a fost și rămâne un simbol al deschiderii către valorile europene, ale pluralismului cultural și ale respectului pentru diversitate. În același timp, această limbă străină ajută la crearea unei identități naționale moderne, care nu neagă tradițiile locale, ci le integrează într-un context mai larg, european și global [15, p. 12].

Astfel, predarea limbii franceze în școli și universități devine un mijloc prin care se promovează nu doar competențe lingvistice, ci și valori democratice, dialog intercultural și solidaritate europeană. Aceasta contribuie în mod direct la consolidarea unității naționale în cadrul unui cadru multilingv și multicultural, demonstrând rolul strategic al acestei limbi în educația contemporană [8, 78-103].

Rolul predării limbii franceze în consolidarea unității naționale în contextul multilingvismului

În contextul societăților multilingve, predarea limbii franceze joacă un rol esențial în promovarea unității naționale, prin faptul că facilitează comunicarea interculturală și dezvoltarea unor valori comune. În primul rând, limba franceză, datorită statutului său internațional, servește ca un in-

strument neutru, care depășește barierele etnice și lingvistice tradiționale, fiind acceptată ca un cod comun de comunicare [1, p. 45-78]. Funcția unificatoare a fost evidențiată în numeroase studii de specialitate. De exemplu, Musteață (2015) arată că în Republica Moldova, limba franceză a fost integrată în sistemul educațional ca un element care promovează dialogul intercultural și coeziunea socială, în contextul unei diversități lingvistice considerabile [8, p. 78-103]. Totodată, predarea limbii franceze contribuie la formarea unor cetățeni europeni conștienți de valorile comune ale Uniunii Europene, ceea ce întărește sentimentul de apartenență nu doar la națiunea proprie, ci și la comunitatea europeană largă [18, p.18-25]. Astfel, franceza devine un vector al integrării sociale și culturale, sprijinind stabilitatea și unitatea națională în sens larg. Mai mult, limba franceză oferă acces la o vastă cultură literară, filosofică și științifică, care promovează valori democratice și toleranță, elemente indispensabile pentru conviețuirea pașnică în societățile multietnice. Aceasta ajută la crearea unui cadru educațional deschis și incluziv, în care diversitatea este percepută ca o resursă, nu ca o sursă de conflict [16, p. 89-96]. În plus, prin predarea limbii franceze, se stimulează competențele cognitive și interculturale ale elevilor, pregătindu-i pentru o societate globalizată și plurilingvă. Acest lucru este esențial pentru dezvoltarea unui sentiment de unitate națională care recunoaște și valorifică diversitatea lingvistică și culturală ca element constitutiv al identității naționale [4, p. 56-94].

Metodologii și strategii didactice în predarea limbii franceze ca instrument al unității naționale în contextul multilingvismului

Predarea limbii franceze în contexte multilingve necesită o abordare pedagogică adaptată, care să reflecte atât diversitatea lingvistică a elevilor, cât și obiectivele socio-culturale de promovare a unității naționale. Astfel, metodologiile utilizate trebuie să fie incluzive, dinamice și orientate spre dezvoltarea competențelor comunicative și interculturale [10, p. 121-150]. O strategie eficientă este utilizarea metodei comunicative, care pune accent pe utilizarea practică a limbii în contexte reale, favorizând interacțiunea și schimbul cultural între elevi. Această metodă sprijină formarea unor competențe autentice, necesare pentru dialogul intercultural și pentru înțelegerea diversității, elemente esențiale în consolidarea unității naționale [12, p. 14–45.].

Mai mult, integrarea tehnologiilor informaționale și de comunicare (TIC) în procesul didactic contribuie la creșterea motivației și la facilitarea accesului la resurse francofone autentice, precum și la stabilirea unor legături cu comunități francofone internaționale. Astfel, elevii pot experimenta limba franceză nu doar ca o materie școlară, ci ca o poartă spre o cultură vie și diversă [2, p. 102-135]. În plus, metodologia predării trebuie să fie sensibilă la contextul multicultural și multilingv al elevilor. Potrivit lui Cummins (2001), abordările care valorifică limba maternă și experiențele culturale ale elevilor pot facilita învățarea limbii franceze și pot întări sentimentul de identitate și apartenență. Aceasta înseamnă includerea activităților interculturale și a proiectelor comune care să promoveze respectul reciproc și cunoașterea diversității [3, p. 89-112]. De asemenea, formarea continuă a profesorilor este esențială pentru implementarea eficientă a acestor strategii. Profesorii trebuie să fie pregătiți să gestioneze diversitatea lingvistică în clasă și să utilizeze metode adaptate nevoilor elevilor, contribuind astfel la crearea unui mediu educațional incluziv și motivant [11, p. 50-90]. Un exemplu concret îl reprezintă programele francofone susținute de organizații internaționale precum OIF (Organizația Internațională a Francofoniei), care oferă resurse didactice, formare pentru profesori și oportunități de schimb intercultural. Aceste inițiative sprijină rolul predării limbii franceze ca instrument de coeziune socială și integrare [9, p. 10-29].

Impactul predării limbii franceze asupra tinerilor și societății în contextul multilingvismului

Predarea limbii franceze în școli și universități are un impact semnificativ asupra dezvoltării personale a tinerilor și asupra coeziunii sociale în societățile multilingve. Competențele dobândite în limba franceză facilitează accesul tinerilor la oportunități educaționale și profesionale atât în țară, cât și peste hotare, ceea ce contribuie la formarea unei generații deschise, competitive și europene [7, p. 34-60]. Mai mult, studiile arată că învățarea unei limbi străine, cum este franceza, stimulează dezvoltarea gândirii critice, creativității și capacității de adaptare culturală, calități esențiale în societățile moderne și plurilingve [1, p. 45-78]. Aceasta duce la formarea unor cetățeni conștienți de diversitatea culturală și capabili să acționeze ca vectori ai dialogului intercultural și ai respectului reciproc [4, p. 56-94].

Din perspectivă socială, predarea limbii franceze contribuie la întărirea sentimentului de unitate națională prin promovarea valorilor comune europene și prin facilitarea integrării minorităților lingvistice în cadrul unei identități naționale incluzive [6, p. 67-85]. Astfel, franceza devine un mijloc prin care societățile multilingve pot depăși diviziunile etnice sau lingvistice și pot construi un proiect comun de dezvoltare.

De asemenea, limba franceză, prin legătura sa cu francofonia internațională, oferă tinerilor posibilitatea de a participa la rețele culturale și educaționale globale, sporind astfel capitalul cultural și social al acestora [5, p. 23-47]. Aceasta contribuie la crearea unei comunități dinamice, în care identitatea națională se armonizează cu apartenența la spațiul francofon mondial.

Recomandări pentru politici educaționale privind predarea limbii franceze în contextul multilingvismului

În contextul globalizării și al mobilității sporite a populațiilor, multilingvismul a devenit o caracteristică definitorie a societăților contemporane, fiind considerat nu doar o abilitate lingvistică, ci un factor esențial în dezvoltarea competențelor cognitive, sociale și interculturale ale indivizilor [20, p. 301-307]. În acest cadru, limba franceză ocupă un loc important în peisajul lingvistic internațional datorită statutului său de limbă oficială în numeroase organizații internaționale, precum Organizația Națiunilor Unite sau Organizația Internațională a Francofoniei, și datorită răspândirii culturii francofone pe mai multe continente. Astfel, elaborarea unor politici educaționale eficiente pentru predarea limbii franceze în contexte multilingve reprezintă o provocare majoră, dar și o oportunitate de a promova coeziunea socială, dialogul intercultural și incluziunea. Acest demers este cu atât mai relevant în statele cu o diversitate lingvistică pronunțată, cum este cazul Republicii Moldova, unde coexistă limba română, rusa, găgăuza și alte limbi regionale, iar promovarea limbii franceze trebuie să țină cont de aceste realități.

În primul rând, este necesară o recunoaștere clară a faptului că multilingvismul nu este o barieră în calea învățării limbii franceze, ci o resursă valoroasă ce poate fi mobilizată în procesul didactic. Numeroase studii din domeniul psiholingvisticii au demonstrat că elevii care au competențe în mai multe limbi pot transfera anumite strategii de învățare și elemente lexi-

cale, gramaticale sau fonetice între limbi, facilitând astfel dobândirea unei noi limbi străine [3, p. 89-112]. În acest sens, politica educațională trebuie să încurajeze integrarea limbilor materne ale elevilor în procesul de învățare a limbii franceze, prin metode care valorifică pluralismul lingvistic. De exemplu, în Canada, în special în provincia Québec, un sistem educațional bilingv permite elevilor să își păstreze limba maternă și să învețe franceza printr-un curriculum adaptat și susținut, demonstrând că succesul în învățarea limbii franceze este cu atât mai mare cu cât este recunoscută și valorizată identitatea lingvistică a elevului [21, p. 415-430].

Totodată, în Republica Moldova, unde limba română este predominantă, dar există o populație considerabilă de vorbitori de rusă, găgăuză și alte limbi, politicile educaționale ar trebui să promoveze predarea limbii franceze printr-un curriculum flexibil și sensibil la diversitatea lingvistică și culturală a elevilor. Astfel, metodele de predare trebuie să țină cont de nivelul de competență în limba română și în alte limbi ale elevilor, folosind strategii diferențiate care să permită progresul gradual și adaptat fiecărui grup. De exemplu, profesorii ar putea utiliza comparații lingvistice între limba maternă și franceză pentru a facilita înțelegerea unor structuri gramaticale complexe sau pentru a introduce vocabular nou într-un context familiar [20, p. 301-307]. Această abordare sprijină integrarea cunoștințelor și crește motivația elevilor, care se simt astfel susținuți în procesul de învățare.

În al doilea rând, metodele și strategiile didactice aplicate în predarea limbii franceze trebuie să fie dinamice, centrate pe comunicare și pe dezvoltarea competențelor reale ale elevilor, mai degrabă decât pe memorarea mecanică a unor reguli abstracte [22, p. 45-58]. Experiența țărilor francofone, precum Franța, Belgia sau Elveția, arată că predarea limbii franceze este mult mai eficientă atunci când elevii sunt implicați activ prin activități interactive, proiecte și utilizarea tehnologiilor digitale. De exemplu, utilizarea platformelor online, a resurselor audio-vizuale și a aplicațiilor educaționale permite personalizarea învățării și oferă oportunități variate de exersare a competențelor orale și scrise [23, p. 109-116]. Acest lucru este valabil și în cazul Republicii Moldova, unde accesul la tehnologii moderne poate fi extins și valorificat pentru a depăși limitările spațiale sau economice [24, p. 178]. În plus, introducerea unor metode precum învățarea prin

jocuri, dramatizări sau dezbateri în limba franceză stimulează creativitatea și implicarea elevilor, consolidând competențele lingvistice într-un mod natural și motivant [22, p. 301-307]

În al treilea rând, formarea și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice reprezintă un pilon fundamental în susținerea predării limbii franceze în contexte multilingve. Profesorii trebuie să fie bine pregătiți nu doar în ceea ce privește competențele lingvistice, ci și în domeniul pedagogiei diferențiate și al gestionării diversității culturale și lingvistice în clasă [25, p. 174]. Programele de formare inițială trebuie să includă module specializate care să pregătească profesorii să facă față provocărilor unui mediu multilingv, să utilizeze metode inovatoare și să folosească tehnologia educațională [24, p. 178]. Mai mult decât atât, formarea continuă este esențială pentru adaptarea la schimbările rapide ale mediului educațional și pentru integrarea noilor cercetări și tehnologii în practica didactică. În această privință, colaborarea cu instituții francofone internaționale, cum ar fi Alianța Franceză sau Institutul Francez, poate aduce un plus de calitate, oferind resurse și oportunități de dezvoltare pentru profesori [24, p. 178]. Astfel, investiția în pregătirea cadrelor didactice se traduce direct în calitatea actului educațional și în succesul elevilor.

De asemenea, un aspect care nu poate fi neglijat este importanța evaluării adecvate și echitabile a competențelor în limba franceză. În multe sisteme educaționale, evaluarea se bazează în principal pe teste scrise și pe examinarea cunoștințelor teoretice, ceea ce poate subestima competențele comunicative reale ale elevilor [3, p. 89-112]. Pentru a reflecta mai fidel progresul și competențele dobândite, evaluarea trebuie să fie diversificată, incluzând instrumente formative și sumative, precum portofolii, prezentări orale, proiecte și autoevaluări [21, p. 415-430]. În Franța și alte țări francofone, astfel de metode au fost integrate cu succes în sistemele de învățământ, contribuind la o perspectivă holistică asupra competențelor lingvistice [22, p. 45-58]. În Republica Moldova, adaptarea acestor metode de evaluare poate încuraja elevii să se exprime liber în limba franceză, să dezvolte încrederea în propriile abilități și să adopte o atitudine pozitivă față de învățarea limbii [24, p. 178].

Politicile educaționale trebuie să urmărească și promovarea incluziunii sociale prin accesul egal la educație în limba franceză. Astfel, trebuie puse

la dispoziție resurse adecvate pentru elevii din medii defavorizate, pentru cei cu nevoi educaționale speciale sau pentru cei care provin din comunități lingvistice minoritare [3, p. 89-112]. În această direcție, programele de suport educațional, bursele și facilitățile suplimentare pentru participarea la cursuri de limba franceză pot contribui la reducerea inegalităților și la creșterea coeziunii sociale. În plus, implicarea comunităților locale și a părinților în procesul educațional poate crea un mediu favorabil în care limba franceză este percepută nu doar ca o limbă străină, ci ca o punte între culturi și ca o oportunitate de dezvoltare personală și profesională [21, p. 415-430]. În Canada, de exemplu, implicarea comunităților francofone și a organizațiilor locale în educație a dus la crearea unor contexte favorabile învățării limbii franceze, ceea ce poate servi drept model și pentru alte țări multilingve [21, p. 415-430].

Nu în ultimul rând, integrarea limbii franceze în sistemul educațional trebuie să fie parte a unei strategii mai largi de promovare a multilingvismului și a diversității culturale. Aceasta presupune nu doar inițiative izolate în școli, ci o viziune coerentă la nivel național, în care limba franceză este valorizată ca o componentă a patrimoniului lingvistic și cultural, dar și ca un instrument al dialogului internațional și al mobilității. În acest sens, guvernele trebuie să colaboreze cu organizațiile internaționale francofone, să promoveze schimburile educaționale și să susțină proiectele care facilitează învățarea limbii franceze [24, p. 178]. Un exemplu elocvent îl reprezintă programul „Francophonie et multilinguisme" al Organizației Internaționale a Francofoniei, care sprijină țările membre în dezvoltarea competențelor lingvistice și în promovarea diversității culturale. Adoptarea unor astfel de modele și adaptarea lor la contextul național poate duce la consolidarea poziției limbii franceze în sistemul educațional și la sporirea atractivității acesteia pentru elevi.

Concluzii

Din perspectiva teoretică, multilingvismul și identitatea națională sunt interconectate în mod complex, iar limba franceză, prin rolul său simbolic și practic, contribuie semnificativ la consolidarea unei identități naționale incluzive și dinamice, adaptată la provocările unei lumi tot mai globalizate. Predarea limbii franceze în contextul multilingvismului reprezintă un vector strategic fundamental în consolidarea unității naționale în societățile

contemporane, marcate de diversitate lingvistică și culturală. Studiul de față a evidențiat faptul că limba franceză nu este doar un instrument de comunicare, ci și un vector al valorilor democratice, al dialogului intercultural și al coeziunii sociale.

Integrarea limbii franceze în sistemele educaționale din România, Republica Moldova și alte țări francofone contribuie la crearea unui cadru incluziv în care diversitatea lingvistică este recunoscută și valorizată, iar identitatea națională este reinterpretată prin prisma unui pluralism cultural armonios [8, p. 78-103]. Această abordare sprijină procesul de construire a unei identități naționale flexibile, deschise și europene, capabile să integreze minoritățile etnice și lingvistice în spațiul comun al dialogului și dezvoltării. Limba franceză, ca limbă de predare și comunicare, reprezintă un vector strategic în consolidarea unității naționale în contextul multilingvismului. Aceasta facilitează dialogul intercultural, promovează valori democratice și europene și susține formarea unei identități naționale incluzive și dinamice.

Metodologiile și strategiile didactice moderne, orientate spre dezvoltarea competențelor comunicative și interculturale, valorifică diversitatea elevilor și promovează valorile unității naționale. Astfel, limba franceză devine nu doar o limbă străină, ci un vector activ al coeziunii și dialogului intercultural în societățile multilingve. Metodele didactice moderne, centrate pe comunicare și interculturalitate, facilitează dobândirea competențelor necesare pentru a transforma limba franceză într-un liant social puternic. Profesorii, prin rolul lor esențial, trebuie să fie bine pregătiți și motivați să implementeze strategii educaționale care să valorifice diversitatea culturală și să promoveze respectul reciproc [11, p. 50-90].

Promovarea limbii franceze în societățile multilingve trebuie susținută prin politici educaționale coerente, resurse adecvate și colaborare internațională, pentru a consolida rolul acesteia ca vector al unității naționale și al dialogului intercultural. Numai printr-o educație incluzivă, orientată spre valorificarea diversității și înțelegerea reciprocă, se poate construi o societate stabilă, democratică și europeană, în care limba franceză să fie o punte între culturi și un pilon al identității naționale. Predarea limbii franceze în contextul multilingvismului reprezintă un factor esențial pentru dezvoltarea personală a tinerilor și pentru consolidarea unității naționale.

Prin dobândirea competențelor lingvistice și interculturale, aceștia devin ambasadori ai valorilor democratice și ai dialogului intercultural, contribuind la o societate inclusivă și europeană.

Referințe bibliografice:

1. Baker, C. *Foundations of Bilingual Education and Bilingualism*. Clevedon : Multilingual Matters, 2006.
2. Chapelle, C.A. *English Language Learning and Technology*. Amsterdam : John Benjamins, 2003.
3. Cummins, J. *Language, Power and Pedagogy: Bilingual Children in the Crossfire*. Clevedon : Multilingual Matters, 2001.
4. Grosjean, F. *Bilingual: Life and Reality*. Cambridge: Harvard University Press, 2010.
5. Institutul Francez (2020). *Francofonia în România și Republica Moldova*. București : Institutul Francez, 2020.
6. Ionescu, A. *Francofonia și identitatea culturală românească*. Cluj-Napoca : Ed. Dacia, 2012.
7. Leac, I. *Politici lingvistice și integrare europeană în Moldova*. Chișinău : Ed. Știința, 2017.
8. Musteață, S. *Identitate și educație în Republica Moldova*. Chișinău : Ed. Cartier, 2015.
9. OIF (2018). *Francophonie et Éducation*. Paris : Organisation Internationale de la Francophonie, 2018.
10. Richards, J.C., & Farrell, T.S.C. *Professional Development for Language Teachers*. Cambridge : Cambridge University Press, 2005.
11. Richards, J.C., & Rodgers, T.S. *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge : Cambridge University Press, 2014.
12. Savignon, S.J. *Communicative Language Teaching: Linguistic Theory and Classroom Practice*. New Haven : Yale University Press, 2002.
13. Bourdieu, Pierre, *Language and Symbolic Power*. Cambridge : Polity Press, 1991.
14. Anderson, Benedict, *Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism* (Revised edition). London : Verso Books, 2006.
15. Dimitriu, R. *Studii de traductologie*. Iași : Institutul European, 2010.
16. **Coste, Daniel,** *Compétence plurilingue et pluriculturelle*. Strasbourg : Conseil de l'Europe, 1997.
17. Călinescu, Alexandra, *Limba franceză în spațiul românesc. Istorie și statut sociolingvistic*. Iași : Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", 2010.

18. **Cuq, Jean-Pierre & Gruca, Isabelle,** *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde.* Grenoble : Presses Universitaires de Grenoble, 2003.
19. **European Commission,** *Promoting Citizenship and the Common Values of Freedom, Tolerance and Non-discrimination through Education*. Brussels, 2018.
20. **Cenoz, J., & Gorter, D.** *Multilingual education: Between language learning and translanguaging*. Cambridge : Cambridge University Press, 2015.
21. **Thomas, W. P., & Collier, V. P.** *A National Study of School Effectiveness for Language Minority Students' Long-Term Academic Achievement*. Santa Cruz, CA: Center for Research on Education, Diversity & Excellence (CREDE), University of California, 2002.
22. **Dewaele, J.-M., & Wei, L.** *Is multilingualism linked to a higher tolerance of ambiguity? Bilingualism : Language and Cognition, 16*(1), 231–240. Cambridge University Press, 2013.
23. **Phillips, D. (2000).** *Technology and the Teaching of Foreign Languages*. London : Routledge, 2000.
24. Sîrbu, Snejana. *Multilingvismul – resursă esențială în contextul provocărilor lumii contemporane*. În: Securitatea umană și socială în statul democratic, 27 octombrie 2023, Chișinău. "Print-Caro" SRL, 2023. ISBN 978-9975-175-50-0.
25. Vygotsky L.S. *Mind in Society: Development of Higher Psychological Processes,* 1978.